

Factsheets en kaartbeelden GGA Vitale Peel, 23-5-2022

Groenblauwe
gebiedsgerichte
aanpak

Inleiding

In deze presentatie zijn de factsheets en kaarten opgenomen van de belangrijkste (gebieds)opgaven in het kader van de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel.

Per opgave wordt in de factsheet een samenvattend overzicht gegeven van de huidige situatie in het gebied, de (gebieds)opgaven, wat er nodig is op basis van wetgeving, de ambities, de lopende projecten, monitoring en het relevante beleid.

De informatie is vertaald naar kaartbeelden, waarop naast algemene informatie over de betreffende opgave(n) de belangrijkste wettelijke opgaven en ambities zijn weergegeven.

De weergegeven gebiedsgrens is bepaald op basis van de groenblauwe mantel én de Attentiezone waterhuishouding zoals nu is weergegeven in de Interim omgevingsverordening. Vanwege hydrologische relaties is dit aangevuld met het gebied tussen Hutten en Heitrak.

Overzicht factsheets

1. Factsheet Natuur - Versterken natuurgebieden en natuurnetwerk
2. Factsheet Landbouw - Toekomstbestendige landbouw
3. Factsheet Water, bodem en klimaat - Verbeteren beschikbaarheid water en gezonde bodem
4. Factsheet Vestigingsklimaat – Verbeteren vestigingsklimaat bedrijven
5. Factsheet Energie - Duurzame energievoorziening
6. Factsheet Leefbaarheid - Vergroten leefbaarheid
7. Factsheet Beleefbaarheid - Vergroten beleefbaarheid
8. Factsheet Stikstof

Toelichtend filmpje

[Dit filmpje geeft een toelichting](#) op de hierna volgende factsheets en kaarten; het is een soort leeswijzer.

Het is aan te raden het filmpje te bekijken met de kaarten en factsheets onder handbereik.

Factsheet Natuur – Versterken natuurgebieden en natuurnetwerk

Situatie

De Groote Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel vormen het restant van wat eens een uitgestrekt oerlandschap was van levend hoogveen. Vanuit laagveen is hoogveen ontstaan, met specifieke soorten veenmossen, planten, libellen, vogels etc. De Peelvenen zijn een leefgebied voor diverse soorten en een rustplaats voor vele doortrekkende vogels. Delen van het gebied van GGA Vitale Peel zijn aangewezen als Natura 2000- (N2000-) gebied en/of als Natuurnetwerk Brabant (NNB) en/of als Goudgroene Natuur (Limburg). Binnen een N2000-gebied wordt de kwaliteit van habitattypen geclassificeerd als slecht, matig of goed. Binnen de Peelvenen heeft maar een klein deel van de oppervlakte met habitattypen een goede kwaliteit. De huidige status, voor wat betreft verwerving en/of inrichting, van het NNB kan verschillen:

- gerealiseerd (verworven en ingericht of middels zelfrealisatie);
- wel verworven, maar nog niet ingericht;
- wel verworven en ook al eerder ingericht, maar de einddoelen zijn nog niet behaald;
- nog niet gerealiseerd.

In de huidige situatie hebben de natuurwaarden van de Peelvenen te maken met verdroging en een te hoge stikstofdepositie.

Opgaven

In het gebied van GGA Vitale Peel moeten maatregelen worden genomen ten behoeve van de aanwezige habitattypen, habitatrictlijn- en vogelrichtlijnsoorten binnen de N2000-gebieden. Per habitatype of soort is zowel een kwantiteits- als kwaliteitsdoel vastgelegd. Het eerste geeft aan welke oppervlakte van een bepaald habitat of welke grootte van een populatie wordt nagestreefd. Het tweede geeft aan welke kwaliteitseisen worden gesteld aan het leefgebied van een soort of aan een habitatype. Ten behoeve van duurzame instandhouding is uitbreiding van de oppervlakte actief hoogveen noodzakelijk. Ook moeten maatregelen worden genomen als het gaat om het realiseren van de kernopgaven binnen het N2000-gebied door het op gang brengen of continueren van hoogveenvorming (Groote Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel) en de ontwikkeling van overgangszones van actieve hoogvenen, inclusief lagg-zones, zones waar hoogveen en de minerale omgeving elkaar ontmoeten (Deurnsche Peel en Mariapeel). Daarnaast gaat het om het realiseren van de resterende nog te verwerven hectares NNB, ecologische verbindingszones (EVZ) en boscompensatie in aanvulling op het NNB. Generiek is het noodzakelijk om de uitstoot van stikstof terug te brengen. Dat vraagt inspanningen van alle sectoren die stikstofuitstoot veroorzaken, in Brabant, in de rest van Nederland en over de grens.

Wat vereist de wet?

- Realiseren van de hydrologische randvoorwaarden voor Natura 2000-gebieden en Natte Natuurparels voor 2027.
- Vóór 2030 aantoonbare stappen zetten om de Gunstige Staat van Instandhouding (GSvl) conform de Europese Vogel- en Habitatrictlijn te bereiken. Onderdeel van die aantoonbare stappen is het realiseren van de waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor de doeltypen in de Peel: actief hoogveen, herstellend hoogveen en droge heiden. Ten behoeve van het bereiken van de GSvl zijn er voor habitat-typen en soorten doelstellingen geformuleerd. Deze bestaan uit instandhouding (oppervlakte, kwaliteit, populatie) dan wel uit verbetering (kwaliteit) en uitbreiding (oppervlakte, populatie) van habitattypen en/of (natuur) doeltypen.

Wat zijn de ambities?

- Het realiseren van de resterende hectares Natuurnetwerk Brabant en Limburg (Goudgroene Natuur), inclusief EVZ's en boscompensatie voor 2027.
- Klimaatbestendig en waterrobuust landschap.
- Realiseren Brabantse bossenstrategie.

Lopende projecten

- Realisatie Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Goudgroene Natuur
- Regulier beheer en herstelmaatregelen door Staatsbosbeheer
- Uitvoering Project Leegveld (Deurnsche Peel)
- Opstellen natuurbrandbeheersplan en brandpreventiemaatregelen
- Inrichtingsplan Groote Peel West (voorbereiding).

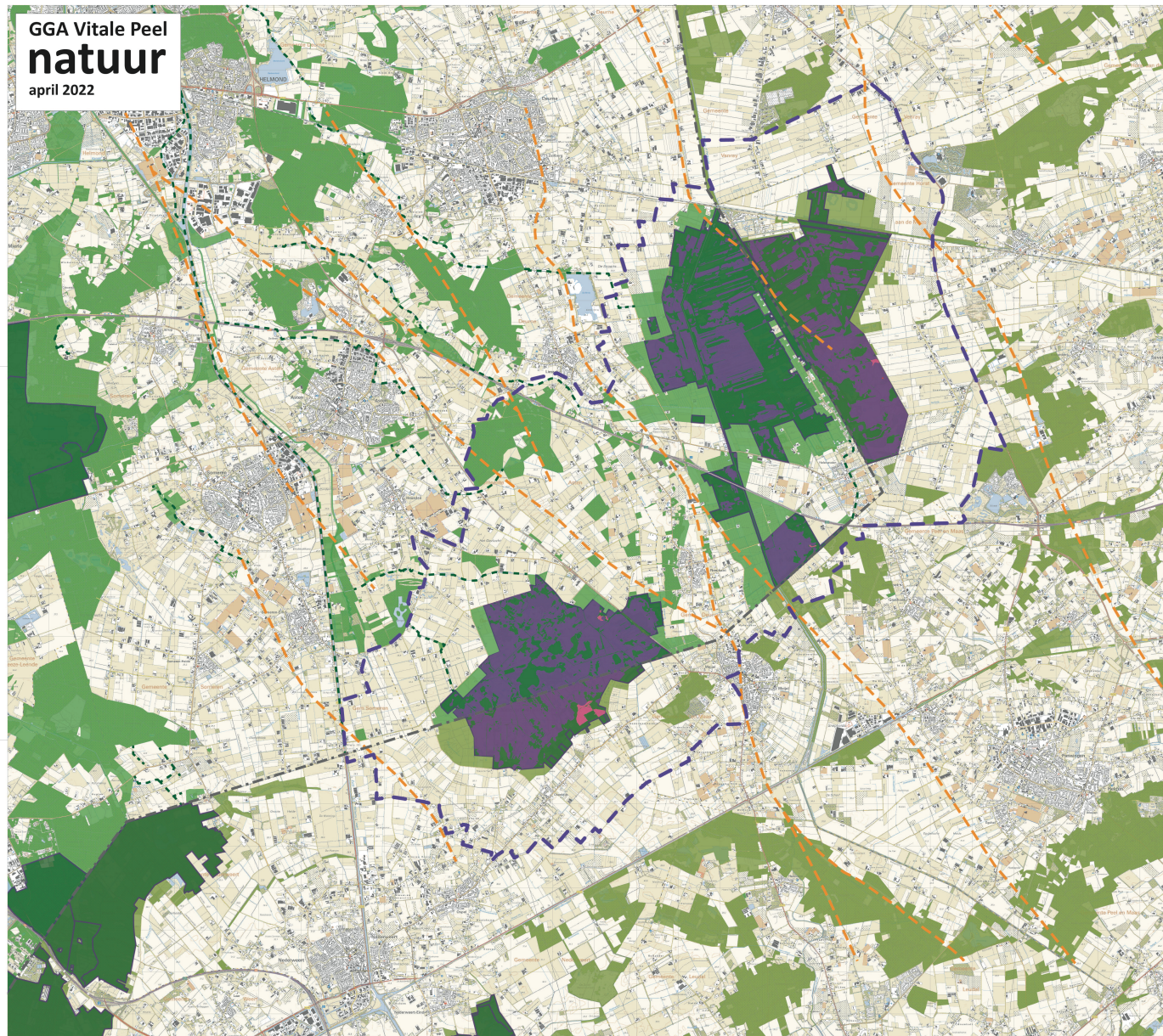
Monitoring

- Toestand van de natuur in Brabant (4 jaarlijks); vegetatie (6-jaarlijks)
- PI monitoring (N2000)
- SNL monitoring (flora & fauna)
- Watersysteem monitoring door waterschap

Relevant beleid

- Vogel- en Habitatrictlijn
- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Natuur Netwerk Brabant (NNB)
- Provinciaal Omgevingsplan Limburg
- Provinciale omgevingsvisies
- Wet stikstofreductie en natuurherstel
- Wet natuurbescherming
- Landelijk Programma Natuur
- Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof
- Brabantse bossenstrategie
- Regionaal Water en Bodem Programma (RWP)
- Provinciaal Waterprogramma
- Natura 2000-beheerplannen
- Landinrichtingsplan "Onverenigbare Verenigd" (inclusief visies van BC en IGC Peelvenen voor Groote Peel, Recreatie en Toerisme, Leegveld)
- Structuurvisies en bestemmingsplannen

GGA Vitale Peel

LEGENDA

- ALGEMEEN
- provinciegrens
 - begrenzing projectgebied
 - breuklijnen (waaronder Peelrandbreuk)

[meer info](#)

NATUUR

WETTELIJKE OPGAVE

- Natura 2000 gebied met de habitattypen:

[meer info](#)

- herstellend hoogveen
- actief hoogveen
- droge heide

AMBITIES

- NB Natuurnetwerk
- L Goudgroene natuur
- NB ecologische verbingszone
- NB bossenstrategie - *niet op kaart!* locatie nader te bepalen

[meer info](#)

[meer info](#)

[meer info](#)

[meer info](#)

Factsheet Landbouw en tuinbouw – Toekomstbestendige landbouw

Situatie

De landbouw in het plangebied wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van grote, moderne bedrijven. Het merendeel bestaat uit veeteeltbedrijven met bijbehorende akkerbouw. Verder is er veel glastuinbouw en intensieve veehouderij. De agrarische bedrijven in het gebied leveren een belangrijke bijdrage aan maatschappelijke doelen. Denk bijvoorbeeld aan het behoud van grasland, het verhogen van organische stof in de bodem, het vasthouden van water rond het gebied om verdroging tegen te gaan en de sponswerking van de Peel te versterken, het beheer van het landschap en ook de leefbaarheid van het gebied in zijn algemeenheid. Daarbij wordt de uitstoot van onder andere broeikasgassen en geurstoffen zoveel mogelijk beperkt. In het gebied neemt het aantal agrarische bedrijven in en om het plangebied in hoog tempo af. Dat is van invloed op onder andere het grondgebruik en de leefbaarheid in het gebied. De afname is toe te schrijven aan een aantal indicatoren, waaronder het uitblijven van opvolging, de huidige marktsituatie en strengere regels omtrent toekomstbestendige stallen (Interim Omgevingsverordening (IOV)) per 1 januari 2024. De situatie leidt er toe dat agrarische ondernemers keuzes moeten maken, zoals het toekomstbestendig maken van hun bedrijf (innovatie of andere bedrijfsvoering (bijv. akkerbouw i.p.v. veeteelt)) of stoppen met de bedrijfsvoering.

Opgaven

De opgave in het gebied van de GGA Vitale Peel in relatie tot de landbouw is gericht op het behoud van een economisch en ecologisch vitaal buitengebied door agrarische ondernemers perspectief en duidelijkheid te bieden: goed doorgaan of goed kunnen stoppen. Voor de agrariërs die de intentie hebben om door te gaan is het noodzakelijk om te onderzoeken wat zij nodig hebben om toekomstperspectief te houden rond het gebied en wat zij nodig hebben om een bijdrage te kunnen (blijven) leveren aan de maatschappelijke doelen in de omgeving. Voor de agrariërs die de intentie hebben om te stoppen, wordt gekeken naar oplossingen die zo min mogelijk negatieve gevolgen veroorzaken voor het gebied. In beide gevallen is een intensieve interactie en afstemming nodig tussen overheid en agrarische ondernemers. Op basis van de keukentafelgesprekken is het gewenste toekomstbeeld geschetst, ook met het oog op de andere gebiedsopgaven, in [de rapportage Keukentafelgesprekken Groote Peel en Deurnsche Peel](#). De rapportage gaat ook in op wat er nodig is om het toekomstbeeld te realiseren.

Wat vereist de wet?

- In het gemeentelijk beleid zijn gebieden aangeduid als primair agrarisch gebied en ontwikkelings- of uitbreidingsgebied glastuinbouw.

Wat zijn de ambities?

- Een duurzaam perspectief bieden voor agrarische ondernemers, waarbij zij een bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijke doelen (o.a. beheer van het gebied en het vasthouden van water), waardoor de agrarische sector ook in de toekomst een belangrijke hoeder blijft van het Peellandschap. De maatschappelijke rol wordt per bedrijf bepaald op basis van de locatie in het gebied, de wensen van de ondernemer, het type bedrijfsvoering en de aansluiting bij de opgaven van de GGA (water en bodem, natuur, energie en/of (be)leefbaarheid).

Lopende projecten

- Keukentafelgesprekken ZLTO
- VAB-pilot

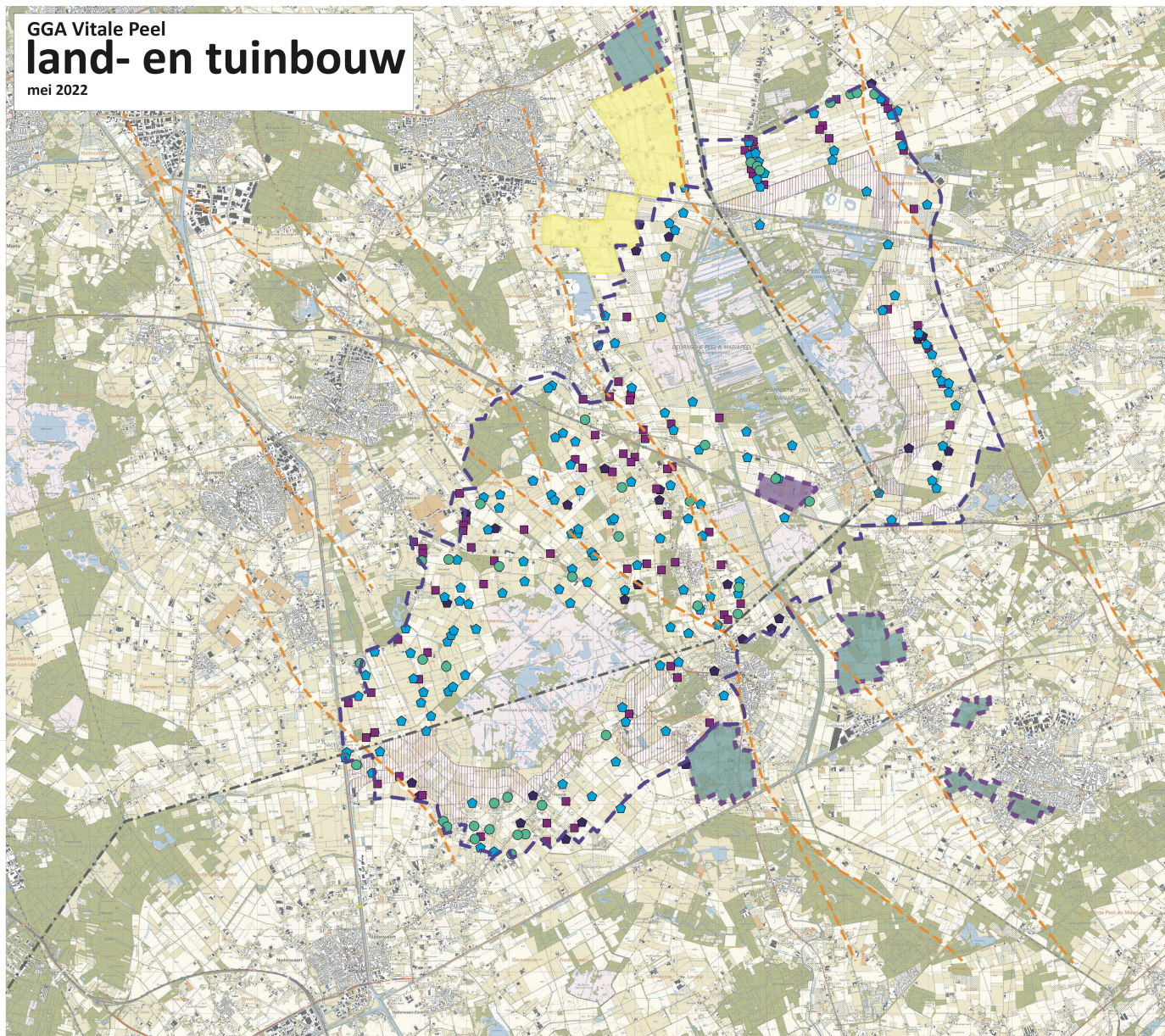
Monitoring

- Barometer Duurzame Landbouw van Noord-Brabant (Wageningen Economic Research)
- CBS-cijfers over landbouw.
- Ontwikkeling bedrijven vanuit kwalitatief onderzoek (o.a. op basis van de keukentafelgesprekken).

Relevant beleid

- Interim Omgevingsverordening (IOV)
- Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
- Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)
- Landbouwnota
- Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020
- Visie Landbouw, Natuur en Voedsel: Waardevol en Verbonden
- Nitraatrichtlijn
- Wet geurhinder en veehouderij (WGV)
- Beleidskader Landbouw en Voedsel
- Beleidskader 'Limburgse landbouw- en agrifoodsector 2020-2023: Koers naar de toekomst'
- Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2022
- Regionaal Streefbeeld voor ons landelijk gebied
- Economische Agenda De Peel 2016-2020
- Toekomstagenda 2030 Asten
- Omgevingsvisies gemeenten
- Bouwstenen buitengebied (Deurne) (o.a. Primag)
- Ruimtelijk afwegingskader de Peel

GGA Vitale Peel land- en tuinbouw mei 2022

LEGENDA

- ALGEMEEN**
- provinciegrens
 - begrenzing projectgebied
 - breuklijnen (waaronder Peelrandbreuk) [meer info](#)

LAND- EN TUINBOUW

AGRARISCHE BEDRIJVEN

- melkvee
- vleesvee
- varkens
- pluimvee

WETTELIJKE OPGAVE

- NB PrimAg - primair agrarisch gebied
- NB glastuinbouw uitbreidingsgebied
- NB en L glastuinbouw ontwikkelingsgebied
- L uitzonderingsgebied uitbreiding glastuinbouw

Factsheet Water, bodem en klimaat – Verbeteren beschikbaarheid water en gezonde bodem

Situatie

De Peelrandbreuk scheidt de relatief hooggelegen Peelhorst (Deurnsche Peel) van de lager gelegen Centrale Slenk (Groote Peel). Door het verspringen van lagen in de ondergrond bij de breuk, wordt doorstroming bemoeilijkt en verschijnt op sommige plekken water als kwel aan de oppervlakte aan de hoge kant van de breuk (wijnstgebieden). Ten oosten van de Peelrandbreuk ligt de natuurlijke waterscheiding van het stroomgebied van de Brabantse beken (o.a. Astense Aa en Oude Aa) en van de Noord-Limburgse beken (Groote Molenbeek en Kabroekse Beek). Het Brabantse deel van het gebied watert af in (noord-)westelijke richting en het Limburgse deel in (noord-)oostelijke richting. De grondwaterstroming, de beperkte uitwisseling van water en de weerstand van het leem en veen bemoeilijken het wegzakken van regenwater naar de ondergrond en naar de omgeving. Dit heeft de ontwikkeling van het hoogveengebied mogelijk gemaakt. Voor het herstel en de kwaliteitsverbetering van hoogveen is een stabiel en voldoende ondiep (grond-) waterpeil essentieel. Rondom de Groote Peel ligt een attentiezone met een gemiddelde breedte van 2.000 meter. Rondom de Deurnsche Peel ligt er een van grofweg 500 meter breed en rondom de Mariapeel ligt een attentiezone van ongeveer 1,5 kilometer. Binnen de attentiezones gelden speciale regels voor waterbeheer in relatie tot natuur en landbouw. In de huidige situatie hebben de peelgebieden te maken met verdroging. De afgelopen jaren blijkt er meer grondwater gebruikt te worden dan er wordt aangevuld. Die situatie is niet houdbaar en vraagt om maatregelen en aanpassing van het beleid. Dit wordt besproken in het Breed Bestuurlijk Overleg Grondwater.

Opgaven

In het gebied van GGA Vitale Peel moeten maatregelen worden genomen om de beschermde natte, grondwaterafhankelijke natuurwaarden duurzaam in stand te kunnen houden en te verbeteren. Dit richt zich met name op gebieden die door de provincies zijn aangewezen als Natte Natuurparels (gebieden waarin de natuur sterk afhankelijk is van het waterpeil en de waterkwaliteit) en focust zich op het langer vasthouden van water en het verbeteren van de beschikbaarheid van water en vitale bodem (verbeteren sponswerking, verbeteren infiltratie, vergroten waterbergend vermogen, verbeteren bodem) ten behoeve van de natuur en landbouw. Het gaat daarbij om het zoeken naar de juiste balans. Met name in de attentie-/bufferzones rondom de Groote Peel, de Deurnsche Peel en Mariapeel zijn maatregelen nodig, zoals via het realiseren van hogere grondwaterpeilen, aanvulling van het grondwater, het creëren van ruimte voor waterberging en het verminderen van afstroming en uitspoeling ten behoeve van de verbetering van de water- en bodemkwaliteit. Wijnstherstel is een onderdeel van het herstel van de Natura2000-gebieden. Leidend in de gebiedsgerichte aanpak is het laten aansluiten van de maatregelen op de karakteristieken van het water- en bodemsysteem en het meebewegen met de natuurlijke gang van het water.

Wat vereist de wet?

- Het realiseren van de waterhuishoudkundige randvoorwaarden voor de doeltypen in de Peel (actieve hoogveen, herstellend hoogveen en droge heiden) t.b.v. de gunstige staat van instandhouding conform de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (vóór 2030).
- Doel Kaderrichtlijn Water (KRW): Uiterlijk in 2027 al het water in Europa schoon en gezond (bijdragen aan de toestand van grondwaterlichamen en waterkwaliteit).
- Voldoen aan werknormen wateroverlast (de zorgplicht van het waterschap om inudatie vanuit oppervlaktewater door regen te beperken).
- In de Interim Omgevingsverordening Brabant zijn gebieden opgenomen die gevoelig zijn voor wateroverlast (reserveringsgebieden waterberging) en gebieden waar gestuurde waterberging is voorzien of die van nature overstromen zoals beekdalen (regionale waterberging).

Wat zijn de ambities?

- Watertransitie realiseren gericht op waterconservering en aanvulling van het grondwater om de balans in aanvulling en benutting van het grondwater te herstellen.
- Wijnstherstel realiseren door kwel zichtbaar te maken (wijnstherstel wettelijke opgave indien herstel Natura 2000).
- Inrichten van een klimaatbestendig en robuust watersysteem, o.a. door klimaatrobuuste, veerkrachtige beekdalen

Lopende projecten

- Verdrogingsbestrijding: Groote Peel (West), Deurnsche Peel – Middengebied, Deurnsche Peel – Leegveld
- Astense Aa (EVZ, NVO, beekherstel)
- Groot onderhoud Kanaal van Deurne en Helenavaart
- WSA (Water Systeemanalyse) Heitrak/'t Zinkske.
- Natuurherstelprojecten (o.a. Broemeerbos)
- Pilot subirrigatie (Gemeenten Deurne, Asten en Horst aan de Maas).
- Gewenst Grond en Oppervlaktewaterregime (GGOR)
- Deurnsche Peel – Middengebied & Groote Peel (West), herstart planproces

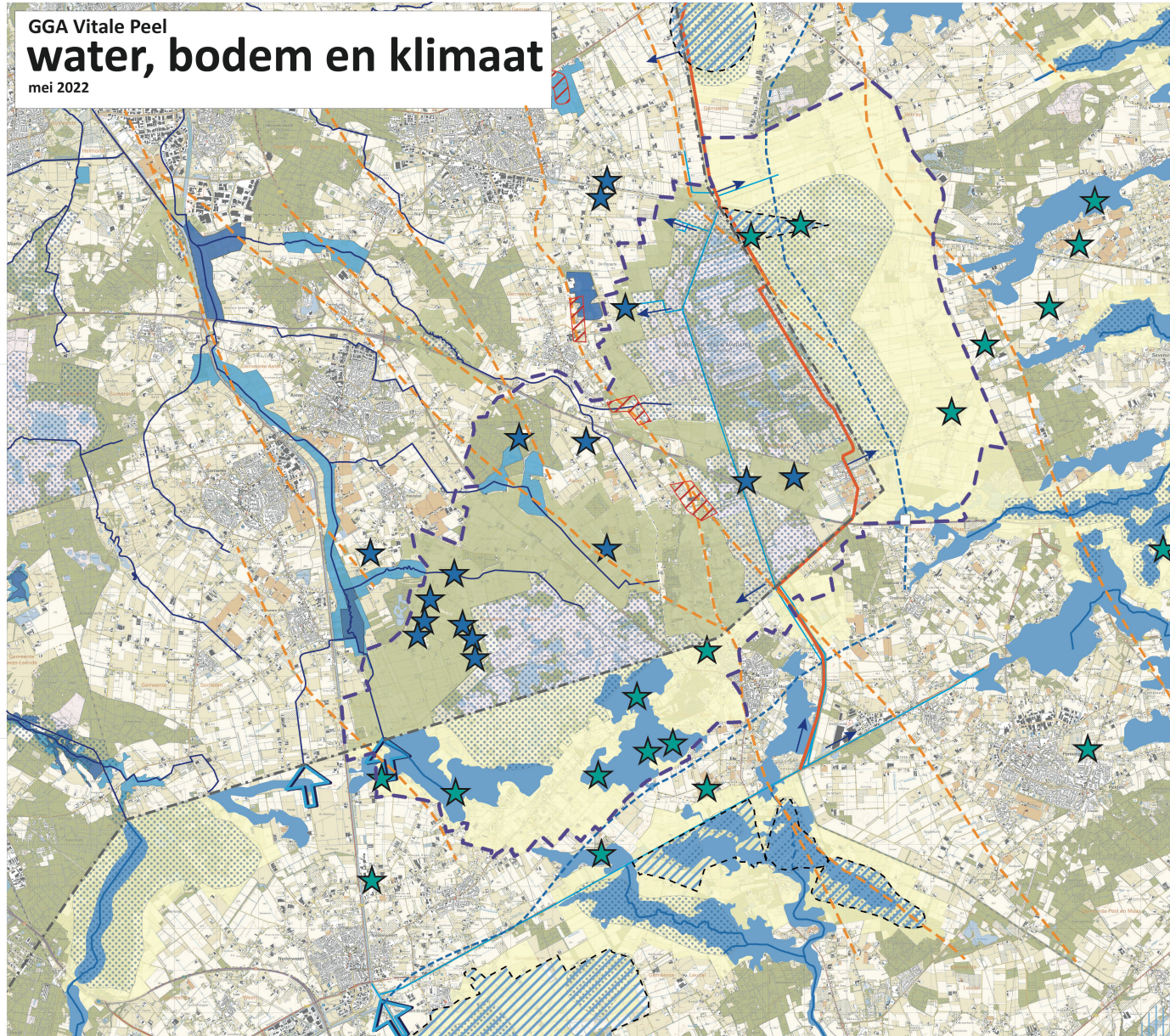
Monitoring

- Primair meetnet grondwaterstanden
- Provinciaal meetnet grondwaterkwaliteit
- Beleidsmeetnet verdroging
- Meetnet waterkwaliteit oppervlaktewater waterschappen

Relevant beleid

- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Herstelplan sponswerking
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)
- Waterakkoord voor de Middenlimburgse en Noordbrabantse kanalen (WATAK MLNBK)
- Klimaatvisie & Uitvoeringsagenda provincie Noord-Brabant
- Regionaal Water en Bodem Programma (Brabant)
- Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 (Limburg)
- Interim Omgevingsverordening Brabant
- Bestuursconvenant Grondwater
- Waterbeheerprogramma 2022-2027
- N2000 Beheerplan Groote Peel, Maria Peel en Deurnsche Peel
- Nota Peilbeheer
- Gewenst Grond en Oppervlaktewaterregime (GGOR)

GGA Vitale Peel water, bodem en klimaat mei 2022

LEGENDA

- ALGEMEEN**
- provinciegrens
 - begrenzing projectgebied
 - breuklijnen (waaronder Peelrandbreuk) [meer info](#)
- WATER**
- waterscheiding (natuurlijk)
 - rivierbed Maas
 - NB regionale waterberging bestaand [meer info](#)
 - NB wateraanvoer landbouw (hoofdaanvoer - details)
- WETTELIJKE OPGAVEN**
- Natte Natuurparel
 - NB Kaderrichtlijn water - waterlichamen [meer info](#)
 - L Kaderrichtlijn water- natuurbeek
 - NB reservering waterberging [meer info](#)
 - L Beekdal [meer info](#)
 - NB NBW knelpunten t-25
 - L WB 21 knelpunten
 - NB herstel watersysteem tbv natuur - niet op kaart *locatie nader te bepalen*
 - L herstel watersysteem tbv natuur
- AMBITIES**
- herstel wijst
 - NB attentiezone waterhuishouding [meer info](#)
 - L bufferzone verdroogde natuurgebieden
 - tegengaan verdroging vanuit Peelkanalen
 - voldoende water beschikbaar voor landbouw - niet op kaart; *overal in het gebied*

Factsheet Vestigingsklimaat – Verbeteren vestigingsklimaat bedrijven

Situatie

Het gebied van GGA Vitale Peel is in verandering, met name het buitengebied. Waar het voorheen een gebied was met veel agrarische bedrijvigheid, zien we nu dat veel van die bedrijven stoppen en de mensen die op de bedrijven woonden én werkten er alleen nog wonen of zelfs vertrekken. Meer dan 50 % van de agrarische bedrijven in de zone rondom de Groote Peel is gestopt of neemt de komende jaren het besluit te stoppen. Dit betekent dat er op veel locaties de bedrijvigheid verdwijnt en dat de aanwezige bedrijfspanden en stallen leeg komen te staan. Deze trend lijkt zich de komende jaren voort te zetten. Om in de Peelvenen een economisch vitaal buitengebied te behouden en verloedering tegen te gaan, is het zaak om de wegtrekkende bedrijvigheid in goede banen te leiden en voor blijvende en nieuwe bedrijvigheid een aantrekkelijk vestigingsklimaat te creëren.

Opgaven

In het gebied van GGA Vitale Peel is de inzet gericht op het behoud van een economisch vitaal buitengebied. Dit door agrarische ondernemers een goed perspectief te geven om door te gaan of juist te begeleiden om goed te kunnen stoppen (zie factsheet Land- en tuinbouw). Ook nieuwkomers kunnen een bijdrage leveren aan een economisch vitaal buitengebied. Bij het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat is het belangrijk om de integratie met de andere opgaven van GGA Vitale Peel te zoeken (Water, bodem en klimaat, Natuur, Land- en tuinbouw, Leefbaarheid, Beleefbaarheid en Energie), maar ook te zoeken naar de aansluiting met de bestaande en toekomstige omgeving. Daarnaast moeten maatregelen worden genomen om **leegstand**, **onderminning van de geldende regelgeving**, **te grote versnippering van functies** en **verloedering te voorkomen** en juist het aantrekken van vitale, toegankelijke en aantrekkelijke voorzieningen te stimuleren. Gekeken naar het gebied lijkt het aantrekken van bedrijvigheid rondom de thema's agro ambachtelijkheid, recreatie en toerisme, zorg of advisering een logische stap. Onder agro ambachtelijk worden nieuwe vormen van landbouw (bijv. Herenboeren), de combinatie van het agrarisch bedrijf met andere niet-agrarische inkomsten (verkoop streekproducten) en niet-agrarische bedrijven die de agrarische sector faciliteren verstaan.

Wat zijn de ambities?

- Behoud economisch vitaal buitengebied.
- Creëren aantrekkelijk vestigingsklimaat passend bij het gebied.
- Uitbreiding bedrijventerreinen (Liesse).

Lopende projecten

- Keukentafelgesprekken ZLTO

Monitoring

- Cijfers bedrijvigheid GGA-gebied

Relevant beleid

- Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
- Regionaal Streefbeeld voor ons landelijk gebied
- Omgevingsvisies
- Toekomstplan Asten 2030
- Bouwstenen buitengebied Deurne
- Economische agenda de Peel
- Ruimtelijk afwegingskader de Peel

Factsheet Energie – Duurzame energievoorziening

Situatie

In het kader van het Nationaal Klimaatakkoord heeft het Rijk aan alle 30 regio's in Nederland gevraagd te onderzoeken hoe en waar ze energie kunnen besparen en energie duurzaam kunnen opwekken. In de Metropoolregio Eindhoven en de Regio Noord- en Midden-Limburg zijn hiervoor Regionale Energiestrategieën (RES) opgesteld. Naast de inzet op zon op dak richt de RES zich ook op de realisatie van (grotere) zonnenvelden en windparken. In de RES Metropoolregio Eindhoven zijn verschillende zoekgebieden opgenomen, waaronder ook zoekgebieden in de gemeente Asten (zoekgebied 17, gelegen tussen de Groote Peel en de Deurnesche Peel) en de gemeente Deurne (zoekgebied 25, gelegen ten noordwesten van de Deurnesche Peel). In beide zoekgebieden gaat het om opwek via zon. In Deurne is ook een energielandschap voorzien direct aansluitend aan de noordzijde van zoekgebied 25. In de RES Noord- en Midden-Limburg is een zoekgebied (gelegen ten noorden en oosten van de Mariapeel) voor zon op land opgenomen in de gemeente Horst aan de Maas.

Opgaven

De opgave in het gebied van GGA Vitale Peel in relatie tot energie ligt met name bij de aansluiting bij de RES van Metropoolregio Eindhoven, de RES van Noord- en Midden-Limburg en de integratie met de andere opgaven binnen de GGA (Water en Bodem, Natuur, Landbouw, Stikstof en (be)leefbaarheid). Op basis van de in de RES gemaakte afspraken gaan de gemeenten Asten, Deurne en Horst aan de Maas aan de slag met de invulling van de zoekgebieden voor de ontwikkeling van zonnenvelden. Dat doen zij door beleid en regels te maken om de uitvoering in goede banen te leiden. Dat vraagt om maatwerk voor wat betreft de ruimtelijke inpassing en de afstemming met andere opgaven binnen het zoekgebied. De vergunningen moeten uiterlijk in 2025 zijn afgegeven om realisatie van projecten in 2030 ook daadwerkelijk mogelijk te maken. De zonnenvelden zullen op het elektriciteitsnetwerk aangesloten moeten worden. Hiervoor is afstemming tussen overheden en netbeheerders noodzakelijk.

Wat zijn de ambities?

- Met een integrale aanpak (GGA) een bijdrage leveren aan de vermindering van CO₂-uitstoot in de Metropoolregio Eindhoven en de Regio Noord- en Midden-Limburg (doel RES: vermindering 95% in 2050 en 49% in 2030).

Lopende projecten

- Uitvoering RES 1.0
- Uitvoering lokaal beleid duurzame opwek

Monitoring

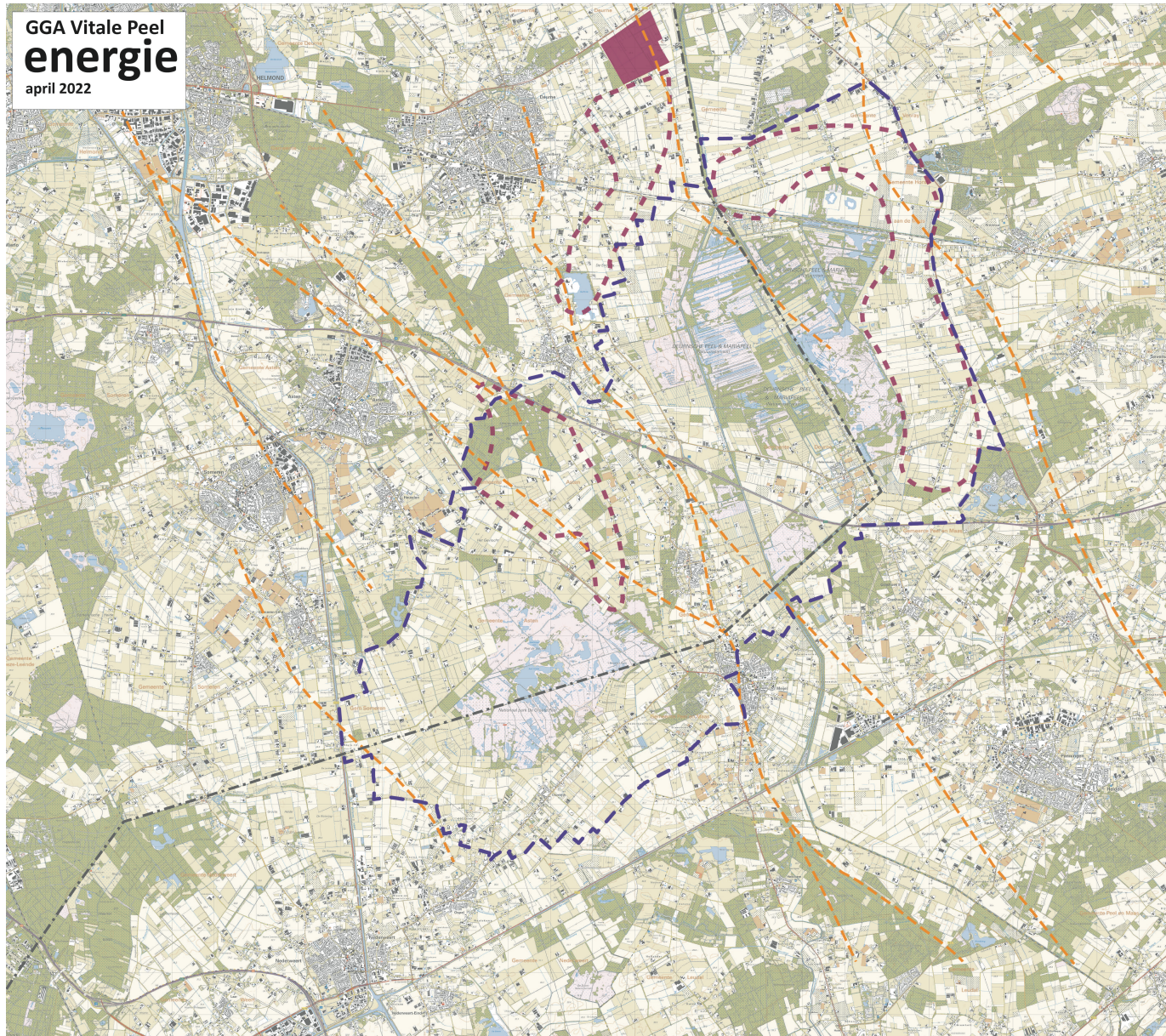
- Monitoringsprogramma RES

Beleid

- Klimaatakkoord
- RES 1.0 Metropoolregio Eindhoven
- RES 1.0 Noord- en Midden-Limburg
- Uitgangspunten Samenwerkings- en Uitvoeringsagenda RES 1.0 Metropoolregio Eindhoven
- Lokaal beleid

GGA Vitale Peel

GGA Vitale Peel
energie
april 2022

LEGENDA

ALGEMEEN
provinciegrens
begrenzing projectgebied
breuklijnen (waaronder Peelrandbreuk) [meer info](#)

WETTELIJKE OPGAVE
voorlopig zoekgebied zon op land [meer info](#)

AMBITIE
resterende no-regret
(ontwikkelen energielandschap)

Factsheet Leefbaarheid – Vergroten leefbaarheid

Situatie

Het gebied van GGA Vitale Peel is in verandering, met name het buitengebied. Waar het voorheen een gebied was met veel agrarische bedrijvigheid, stoppen nu veel van die bedrijven en de mensen die op de bedrijven woonden én werkten er alleen nog wonen of zelfs vertrekken. Deze ontwikkeling heeft invloed op de leefbaarheid van het gebied, want mensen maken een gemeenschap. Er is behoefte aan een nieuwe economie om de leefbaarheid van het gebied te versterken en om een jongere doelgroep naar het gebied te trekken.

Opgaven

In het gebied van GGA Vitale Peel is het behoud van een leefbaar buitengebied en vitale kernen rond de Peelvenen het streven. Hierbij worden maatregelen genomen om leegstand, ondermijning, verloedering en versnippering te voorkomen en juist het aantrekken van vitale, toegankelijke en aantrekkelijke voorzieningen te stimuleren. De maatregelen dienen mede gericht te zijn op het aantrekken van diverse doelgroepen, zodat een representatieve samenleving, met een goede mix van onder andere jong en oud ontstaat. Daarnaast moet worden ingezet op het versterken van de relatie tussen de kernen en het buitengebied (o.a. routestructuren, behoud basisvoorzieningen). Tot slot is ook het creëren van een veilige omgeving van belang, mede met het oog op de bosbranden van de afgelopen jaren.

Wat zijn de ambities?

- Vergroten leefbaarheid buitengebied.
- Aantrekken jongere doelgroep naar het buitengebied.
- Versterken relatie tussen de dorpskernen en het buitengebied.
- Verbeteren brandveiligheid.

Lopende projecten

- Project Leegveld
- VAB-Pilot

Monitoring

- Populatiecijfers naar leeftijd (CBS)

Relevant beleid

- Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
- Regionaal Streefbeeld voor ons landelijk gebied
- Omgevingsvisies
- Toekomstplan Asten 2030
- Visie Vrijtijdseconomie Deurne 2030
- Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme Asten
- Bouwstenen buitengebied Deurne

Factsheet Beleefbaarheid – Vergroten beleefbaarheid

Situatie

Het gebied van GGA Vitale Peel wordt gekenmerkt door het agrarisch landschap, natuurgebieden en fraaie dorpsgezichten. Dat maakt het gebied aantrekkelijk voor toerisme en recreatie. Belangrijke waarden die de Peelvenen recreanten biedt zijn rust, het ruige en weidse landschap, bijzondere flora en fauna, het landelijk karakter, de Peelontginningsdorpen Griendtsveen en Helenaveen en de informatiecentra / musea in het peelgebied. Het aanbod aan recreatieve voorzieningen wordt intensief benut door de lokale en regionale bevolking, alsmede door de verblijfsrecreanten uit de omgeving. Door het wegtrekken van de agrarische bedrijven in het buitengebied (zie factsheet Verbeteren vestigingsklimaat ondernemers) komt er ruimte beschikbaar. Ruimte die gezien de aantrekkelijkheid van de omgeving potentie biedt voor de ontwikkeling van kleinschalige vormen van toerisme en extensieve recreatie.

Het Land van de Peel, waar het gebied van de Vitale Peel onderdeel van uitmaakt, kent drie kernwaarden die samen de identiteit van het gebied vormen. Deze kernwaarden zijn pionieren, verwonderen en genieten. Pionieren zit in dit gebied in de genen. Dit was vroeger zo (denk aan het bewerken van arme zandgronden, het turfsteken en de ontginning van de Peel), vandaag de dag geldt dit nog steeds. We vinden onszelf opnieuw uit en lopen voorop in techniek. Verwonderen, in dit gebied word je als bewoner, ondernemer of bezoeker voortdurend uitgedaagd om je nieuwsgierigheid te prikkelen en zo alle mysteries van het Land van de Peel te ontdekken. Tot slot kan je in het Land van de Peel genieten van de heerlijkheden van het zuiden (o.a. heerlijke peelgerechten).

Opgaven

In het gebied van GGA Vitale Peel is het behoud en de versterking van de beleefbaarheid het streven. De natuurgebieden, uitgestrekte landschappen, fraaie dorpsgezichten en bijzondere geschiedenis van de Peel zijn reeds van grote waarde voor de beleefbaarheid van het gebied. Het is belangrijk om deze waarde in de toekomst beter zichtbaar te maken ten behoeve van de beleefbaarheid van het gebied en daarbij in het bijzonder ten behoeve van toerisme en recreatie. Daarbij houden we rekening met de andere opgaven van GGA Vitale Peel (Water & Bodem, Natuur, Land- en tuinbouw, Vestigingsklimaat, Leefbaarheid en Energie) en dragen we er zorg voor dat de omvang en de uitstraling van de bedrijvigheid en recreatie past bij de omgeving en zetten we in op het versterken van de relatie tussen de kernen en het buitengebied (o.a. routestructuren en behoud basisvoorzieningen). De inzet is een gezonde en activerende leefomgeving met veilige en aantrekkelijke plaatsen om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Hier ligt niet alleen een rol voor de overheid, maar ook voor bewoners, zodat we samen met de mensen in het gebied een mooie omgeving kunnen creëren. Het wegtrekken van de agrarische ondernemers biedt koppelkansen om extensieve vormen van recreatie en toerisme te ontwikkelen. Dit kan bijvoorbeeld door agrarische ondernemers een kans te bieden door hen te begeleiden naar een verdienmodel gericht op recreatie.

Wat vereist de wet?

- Bescherming cultuurhistorische dorpsgezichten, cultuurhistorisch waardevolle landschappen en gebieden.

Wat zijn de ambities?

- Vergroten beleefbaarheid rond de Peelvenen.
- Versterken relatie tussen de dorpskernen en het buitengebied.
- Versterken recreatieve waarde van de Peelvenen.
- Realiseren Nationaal Park Peelvenen Nieuwe Stijl.
- Vergroten van lokale en bovenlokale bezoekersaantallen.

Lopende projecten

- Fietsrondje Grote Peel
- Nationaal Park Peelvenen Nieuwe Stijl

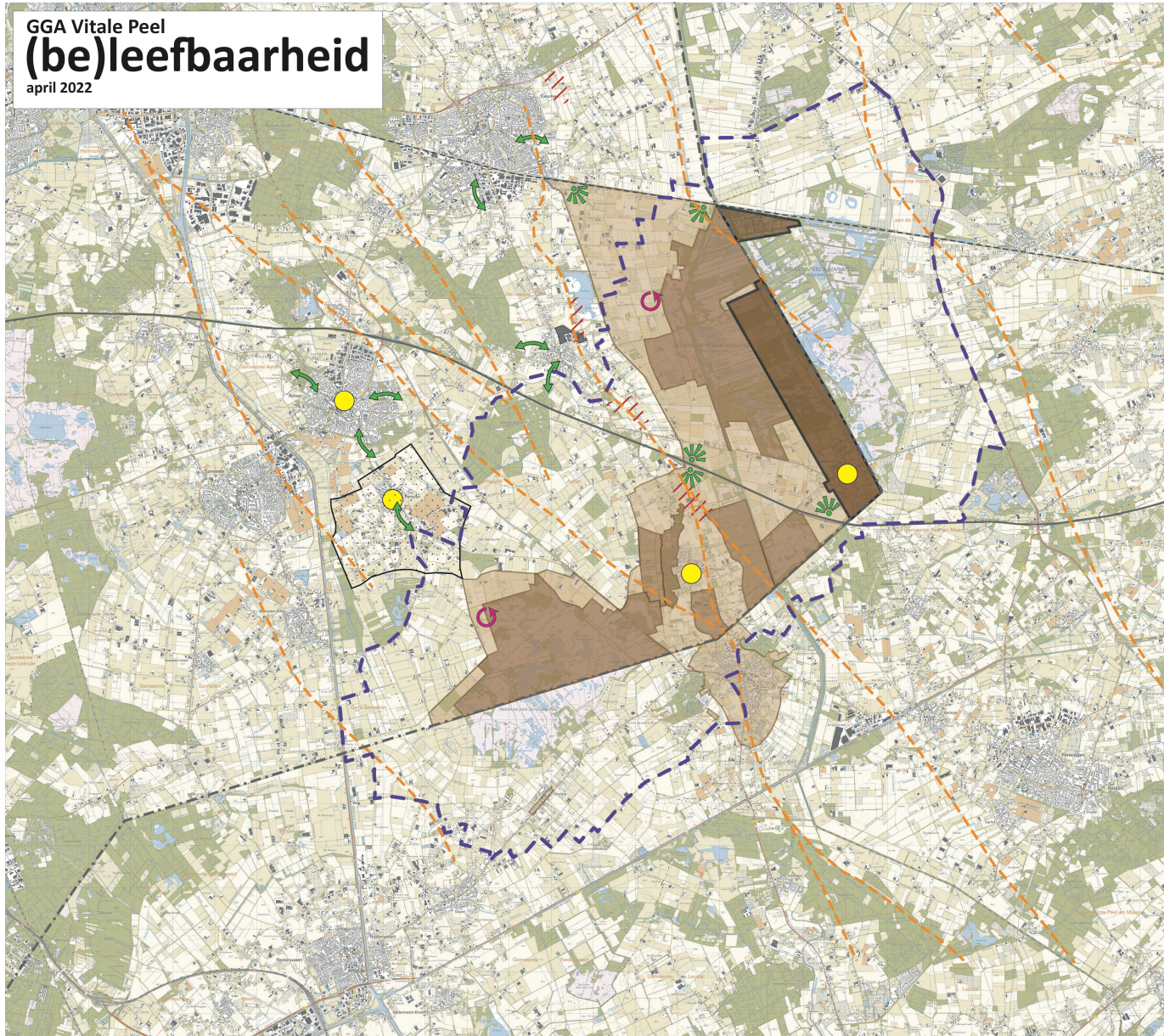
Monitoring

- TipAsten / TipDeurne (bewonerspanel)
- Cijfers toerisme en recreatie (VVV)

Relevant beleid

- Nationale Omgevingsvisie (NOVI)
- Regionaal Streefbeeld voor ons landelijk gebied
- Omgevingsvisies
- Toekomstplan Asten 2030
- Visie Vrijtijdseconomie Deurne 2030
- Uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme Asten
- Bouwstenen buitengebied Deurne

GGA Vitale Peel (be)leefbaarheid april 2022

LEGENDA

- ALGEMEEN
- provinciegrens
- begrenzing projectgebied
- breuklijnen (waaronder Peelrandbreuk) [meer info](#)

VERBETEREN ECONOMISCH VESTIGINGSKLIMAAT

- AMBITIE
- uitbreiding bedrijventerrein

BELEEFBAARHEID

- WETTELIJKE OPGAVE
- cultuurhistorisch beschermd dorpsgezicht [meer info](#)
- cultuurhistorisch waardevol gebied [meer info](#)
- NB cultuurhistorisch waardevol landschap [meer info](#)
- L cultuurlandschap

AMBITIES

- Peelbeleving, locatie indicatief
- groene wig: verbinding kern-buitengebied [meer info](#)
- beleefbaarheid wijst
- beleefbaarheid landschap vanaf infrastructuur

LEEFBAARHEID

- AMBITIES
- behouden leefbaarheid dorpskern [meer info](#)
- zone urgentiegebied

Factsheet Stikstof

Situatie

Overmatige neerslag van stikstof is één van de factoren die de kwaliteit van de natuur nadelig beïnvloedt. Niet alle natuur is even gevoelig voor stikstof. Het stikstofbeleid heeft alleen betrekking op stikstofgevoelige habitattypen die op basis van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn worden beschermd. Op de website [Brabants overzicht stikstofdata](#) vindt u de meest actuele informatie over stikstofemissies en deposities in Noord-Brabant terug. Op die website is voor ieder Natura 2000-gebied dat in Noord-Brabant stikstofgevoelige habitats of leefgebieden kent, een apart tabblad gemaakt met informatie over het gebied. Zoals de ligging van stikstofgevoelige habitats, de gevoeligheid van deze habitats, de stikstofdepositie, de overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) in 2018 en tevens de prognose voor 2030. Voor een aantal (deel)sectoren is een ruimtelijke indicatie opgenomen waar deze stikstofdepositie ontstaat.

Opgaven

Voor deze opgave gaat het om het treffen van generieke en gebiedsspecifieke bron- en effectgerichte maatregelen om de uitstoot en depositie van stikstof te beperken. Dit om de 'stikstofdeken' dunner te maken en de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden verder richting en uiteindelijk onder de gewenste Kritische Depositie Waarde (KDW) te brengen. Uiteindelijk is het streven te komen tot een gunstige staat van instandhouding van de Natura 2000-gebieden. Stikstof is hiervoor één van de aspecten naast bijvoorbeeld hydrologisch herstel. Dat vraagt inspanningen van alle sectoren die stikstofuitstoot veroorzaken, in Brabant, in de rest van Nederland en over de grens. Bijdrage aan de stikstofreductie is geen doel op zich binnen de GGA. Kansen en mogelijkheden die zich voordoen worden wel benut.

Wat vereist de wet?

- In de Wet stikstofreductie en natuurherstel (verder Wsn) zijn omgevingswaarden vastgelegd: 40% van het oppervlak van de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden dient onder de gewenste KDW te zijn in 2025, 50% in 2030, 74% in 2035. De verwachting is dat in 2023 een concretisering naar gebieden wordt gemaakt.

Lopende projecten

- Vermindering stikstofdepositie als onderdeel van diverse uitvoeringsprojecten, o.a. Leegveld en Groot onderhoud Peelkanalen.
- Uitvoering Landelijk Programma Natuur
- Innovatietrajecten veehouderij gericht op aanvullende emissie arme maatregelen en het terugdringen van stikstof
- Stoppersregeling piekbelasters veehouderij
- Zie overige maatregelen:
- <https://www.brabant.nl/onderwerpen/aanpak-stikstof>

Monitoring

- Brabants overzicht stikstofdata (met o.a. informatie van: Aerius Monitor, RIVM (stikstof, ammoniak, landbouw en industrie) en Atlas Leefomgeving).

Beleid

- Wet stikstofreductie en natuurherstel (Wns)
- Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof (BOS)
- Vogel- en Habitatrichtlijn

Kaartbeeld stikstof

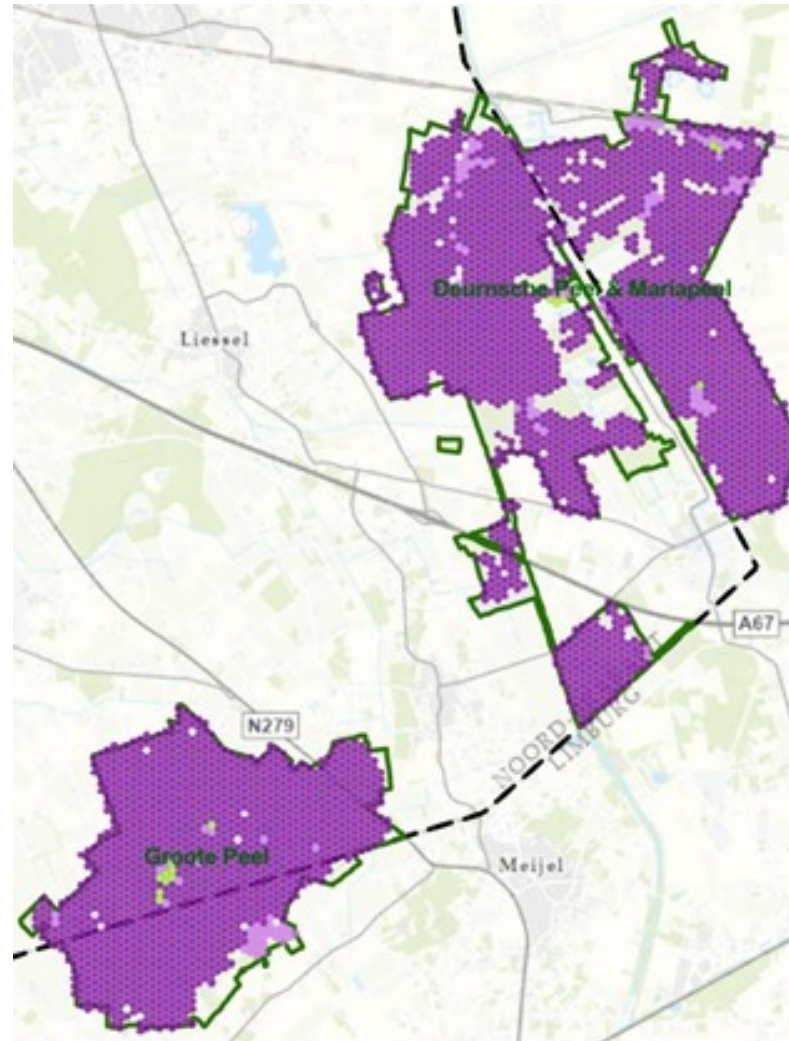
Deze kaart geeft de huidige stand (april 2022) van zaken weer per hexagoon (zeshoek).

Donkergroen (*niet op kaart*) betekent dat de totale depositie in het gekozen jaar meer dan 70 mol/ha/jaar onder de meest strenge kritische depositiewaarde (KDW) voor dat hexagoon blijft. Er is dan geen (naderende) overschrijding van de KDW.

Lichtgroen betekent dat de totale depositie in het gekozen jaar wel onder de meest strenge KDW voor dat hexagoon ligt, maar dat er minder dan 70 mol/ha/jaar 'ruimte' is, totdat de KDW wel wordt overschreden. Dit wordt daarom een 'naderende' overbelasting genoemd.

Lichtpaars betekent dat de totale depositie in het gekozen jaar hoger is dan de meest strenge KDW voor dat hexagoon, maar niet meer dan 2x die KDW is.

Donkerpaars betekent dat de totale depositie in het gekozen jaar meer dan 2x de meest strenge KDW voor dat hexagoon betreft.

Vragen naar aanleiding van de factsheets en kaarten?

Mail ze naar:
vitalepeel@brabant.nl

